

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

7.5.2012

B7-2012/0000

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ter Sveta in Komisije

v skladu s členom 110(2) Poslovnika

o pogajanjih o sporazumu OZN o trgovini z orožjem
(2012/0000(RSP))

Anneli Jäätteenmäki

v imenu Odbora za zunanje zadeve

B7-2012/0000

Resolucija Evropskega parlamenta o pogajanjih o sporazumu OZN o trgovini z orožjem (2012/0000(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju konference Združenih narodov, na kateri bodo potekala pogajanja o sklenitvi sporazuma o trgovini z orožjem, ki bo v New Yorku od 2 do 27. julija 2012,
 - ob upoštevanju sklepa Sveta 2010/336/SZVP z dne 14. junija 2010 in prejšnjih sklepov Sveta o dejavnostih EU v podporo sporazumu o trgovini z orožjem¹,
 - ob upoštevanju skupnega stališča EU 2008/994/SZVP o opredelitvi skupnih predpisov o nadzoru izvoza vojaške tehnologije in opreme²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. junija 2007, ki poziva k pripravi sporazuma o trgovini z orožjem z oblikovanjem skupnih mednarodnih standardov za uvoz, izvoz in prenos konvencionalnega orožja³,
 - ob upoštevanju odgovora EU na prošnjo generalnega sekretarja OZN o stališčih glede elementov sporazuma o trgovini z orožjem,
 - ob upoštevanju kampanje za nadzor orožja, ki jo vodi civilna družba po vsem svetu,
 - ob upoštevanju člena 34 Lizbonske pogodbe,
 - ob upoštevanju člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker ni pravno zavezujočega svetovnega sporazuma o pravilih prenosa konvencionalnega orožja;
- B. ker mora sporazum o trgovini z orožjem, o katerem se bodo dogovorili leta 2012, vključevati jasne in zavezujoče določbe najvišjih mednarodnih standardov, med drugim tudi skladno z mednarodnim humanitarnim pravom;
- C. ker je enoten, premočrten in dosleden pristop EU ključnega pomena za to, da se bo ta sporazum sprejel in učinkovito izvajal na svetovni ravni;
- D. ker mora sporazum o trgovini z orožjem krepiti odgovornost, njegovo izvajanje pa mora biti odprto in pregledno;

Preglednost in odgovornost: ključ do dobrega sporazuma o trgovanju z orožjem

1. ugotavlja, da kljub gospodarski in finančni krizi vrednost svetovnega izvoza še vedno narašča in da države članice EU redno prispevajo 30 % vsega izvoza, kar jih uvršča med

¹ UL L 152, 18 junij 2010., str. 14 do 20.

² UL L 335, 13. december 2008., str. 99 do 103.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0282.

največje svetovne proizvajalce in izvoznike orožja¹; zato poudarja, da ima EU odgovornost in interes za to, da razvija in prispeva k regulirani in pregledni trgovini z orožjem na svetovni ravni;

2. se zaveda, da industrija z orožjem prispeva k ustvarjanju delovnih mest in gospodarski rasti; vendar meni, da neregulirana in nepregledna trgovina z orožjem vodi k neodgovornemu trgovanju z orožjem, je povzročila nepotrebno človeško trpljenje, netila oborožene spopade, nestabilnost, teroristične napade in korupcijo ter spodkopavala dobro upravljanje, družbeno-ekonomski razvoj in povzročala kršitve načel pravne države, človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava;
3. zato poziva, naj pogajanja o mednarodnem sporazumu o trgovini z orožjem, ki bodo potekala julija 2012, z večjo preglednostjo in odgovornostjo pomenijo zgodovinski korak naprej in določijo najvišje mednarodne standarde in merila za ocenjevanje odločitev o prenosu, uvozu in izvozu konvencionalnega orožja;
4. poziva mednarodno skupnost, naj svojo zavezanost k regulaciji mednarodne trgovine z orožjem pokaže tako, da bo v celoti izkoristila poslovnik za sprejetje celostnega besedila, ki bo zajemalo vsa glavna vprašanja, ki so potrebna za to, da bo na konferenci julija 2012 sprejet dober sporazum;
5. poziva k hitrim pogajanjem in nujnem sprejetju in začetku veljave svetovnega in celostnega sporazuma OZN o trgovini z orožjem;

Področje uporabe

6. meni, da bi moral učinkovit sporazum zajemati širok spekter dejavnosti trgovine s konvencionalnim orožjem, kot so uvoz, izvoz, prenos (vključno s tranzitom in pretovarjanjem), proizvodnja pod tujo licenco, upravljanje zalog in vse povezane storitve, med drugim tudi posredovanje, prevoz in finance;
7. meni, da bi moral učinkovit sporazum zajemati vse vidike trgovine s konvencionalnim orožjem, vključno s prenosom med državami; med državo in zasebnimi končnimi uporabniki, komercialno prodajo, najemom ter posojili, darili ali pomočjo pri kateri drugi obliki prenosa;
8. meni, da bi moral učinkovit sporazum zajemati tudi najširši spekter konvencionalnega orožja, vključno s strelivom za lahko in osebno orožje, deli in tehnologijo, povezanimi z njegovo uporabo, proizvodnjo ali vzdrževanjem bodisi za uporabo v vojaške ali preostale varnostne namene oziroma kazenski pregon;

Merila in mednarodni standardi

9. je prepričan, da je dolgoročen uspeh sporazuma o trgovini z orožjem odvisen od sprejetja neoporečnih standardov;

¹ Zneski, ki so povzeti po vrednostih kazalnikov trendov SIPRI (Stockholm International Peace Research Institute) in so izraženi v ameriških dolarjih in stalnih cenah iz leta 1990, so na voljo na: http://www.sipri.org/databases/armstransfers/background/explanations2_default

10. poziva k temu, naj sporazum države podpisnice opomni, da morajo vse odločitve o uvozu, izvozu in prenosu orožja v celoti upoštevati njihove mednarodne obveznosti, zlasti glede mednarodnega prava o človekovih pravicah, mednarodnega humanitarnega prava in biti skladne z ustanovno listino OZN, vključno s sankcijami in embargom za orožje regionalnih organizacij in varnostnega sveta OZN;
11. odločno poziva države članice OZN, naj sprejmejo dodatna merila (ki naj se pripravijo v obliki mednarodnih standardov), ki bodo odločevalce vodila pri izvozu orožja. Podrobno naj ta merila zajemajo evidenco namembne države glede dobrega upravljanja, demokracije, vladavine prava, človekovih pravic, neširjenja, boja proti korupciji, nevarnosti zlorabe, vpliva na družbeno-ekonomski razvoj v državi ter ohranitve regionalnega miru in varnosti; meni, da bi sporazum moral opredeliti posebna protikorupcijska merila;
12. poziva, naj se ta merila vključijo v nacionalne ocene tveganja, da bodo odločevalcem v oporo pri izvozu orožja;
13. poziva, naj se ta merila pripravijo v obliki skupnih operativnih smernic za pripravo ocene tveganja kot podlage za sprejemanje odločitev o prenosu orožja;

Ukrepi za izvajanje in poročanje

14. opozarja na pomen učinkovitega in verodostojnega izvajanja sporazuma s poudarkom na odgovornosti, preglednosti in zadolžitvah držav podpisnic;
15. meni, da mora dober sporazum vsebovati določbe in merila, ki od držav podpisnic terjajo, da sprejmejo nacionalno zakonodajo ter oblikujejo nacionalni pristojni organ, zadolžen za nadzor, vključno z uveljavljanjem zakonodaje in sankcijami za kršitve, vseh prenosov blaga, ki jih zajema sporazum, ter za izpolnjevanje vseh zahtev poročanja in izvajanja;
16. je prepričan, da bo uspeh izvajanja sporazuma odvisen od spodbujanja preglednosti in izmenjave informacij ter najboljših praks med državami podpisnicami glede izvoza orožja, uvoza in odločitev o prenosu;
17. meni, da bodo izkušnje z razvijajočim se registrom konvencionalnega orožja OZN omogočile vzpostavitev te preglednosti in izmenjave informacij ter poziva k nadaljnji razširitvi kategorij orožja v registru, vključno z lahkim in osebnim orožjem in strelivom za tako orožje;
18. zato poziva, naj sporazum predvideva redno poročanje držav podpisnic o vseh odločitvah glede prenosa orožja, s podatki o vrstah, količinah in prejemnikih opreme, ki imajo dovoljenje za prenos, ter podatki o izvajanju celotnega obsega in določb sporazuma;
19. poziva k oblikovanju posebne enote za izvajanje in podporo sporazuma, ki bi bila zadolžena za zbiranje in analizo poročil držav podpisnic, generalni sekretar OZN pa naj objavi letno poročilo z dodatnimi predlogi kako okrepiti operativne določbe sporazuma;
20. poziva k javni objavi vseh teh poročil;

21. poziva k letnim zborom držav podpisnic in petim letnim preglednim konferencam, pri katerih naj bi spodbujali udeležbo organizacij civilne družbe;
22. meni, da je dolgoročen uspeh sporazuma odvisen od popolne preglednosti in odgovornosti do državljanov in organizacij civilne družbe v državah izvoza in uvoza; zato poziva k trdnim mehanizmom preglednosti, kot je letno poročanje, da bi okrepili vlogo parlamentov, civilne družbe in širše javnosti pri terjanju odgovorov od svojih vlad v zvezi z odločitvami o izvozu, uvozu in prenosu orožja;
23. meni, da bi morali vsem državam podpisnicam, ki bodo zahtevale podporo pri izvajanju svojih obveznosti po sporazumu o trgovini z orožjem, nuditi potrebno podporo in tehnično pomoč; poziva Evropsko unijo, naj nadaljuje dejavnosti za ozaveščanje in naj poveča podporo na področjih kot so zakonodajna pomoč, izgradnja institucij, upravna pomoč ter podpora za izboljšanje nacionalnega strokovnega znanja v vseh organih, ki sodelujejo v sistemu nadzora prenosa, vključno z organizacijami civilne družbe in parlamenti;

Vloga EU in EP

24. priznava premočrtno in dosledno vlogo, ki jo EU in države članice igrajo pri podpori mednarodnega procesa za pripravo sporazuma o nadzoru orožja; poziva k neprekinjenim prizadevanjem in ozaveščanju pred konferenco, med drugim tudi na najvišji politični ravni z diplomatskimi stiki in srečanji na vrhu pred julijsko konferenco in med procesom ratifikacije in izvajanja;
25. meni, da je odgovor EU na prošnjo generalnega sekretarja OZN o stališčih glede elementov sporazuma o trgovini z orožjem ustrezna osnova za usklajeno delovanje držav članic EU na mednarodni konferenci o tem sporazumu; poziva države članice, naj skladno z zavezami iz Lizbonske pogodbe na konferenci zagovarjajo stališča Unije, izražena v odgovoru generalnemu sekretarju OZN, in tako poskrbijo za ambiciozni rezultat in uspešen sporazum o trgovanju z orožjem;
26. pozdravlja izjavo visoke predstavnice/podpredsednice skladno s členom 34.1 Lizbonske pogodbe, da bo Parlamentu še pred konferenco predstavila stališče EU; napoveduje, da bo na konferenco poslal delegacijo, ki bo spremljala pogajalski proces in ocenila premočrtnost in doslednost EU na tej konferenci;
27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje visoki predstavnici za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednici Komisije, Svetu, Komisiji, Združenim narodom, in nacionalnim parlamentom držav članic EU.